



# ПРЕС КЛИПИНГ

9.октобар 2020.



# **НАСЛОВИ**

**SEDE VLASI SVE ČEŠĆE ZA VOLANOM: Privatni prevoznici zbog nedostatka radne snage prinuđeni da angažuju i starije od 65(str.3)**  
**U KORONI MANJE PLATE: Petina mladih radnika tvrdi da je zakinuta tokom epidemije(str.5)**  
**Za dostojanstven rad medicinara(str.5)**  
**Иста права за све здравствене раднике у Европи(str.7)**  
**Radnici Fijata na novom plaćenom odsustvu(str.8)**

## **SEDE VLASI SVE ČEŠĆE ZA VOLANOM: Privatni prevoznici zbog nedostatka radne snage prinuđeni da angažuju i starije od 65**

**Suzana B. Milošević**

UMESTO da uživaju u penziji, sve više je vozača koji i u sedmoj deceniji sede za volanom autobusa u javnom gradskom prevozu! Koliko je takvih, tačnih podataka za celu Srbiju nema.

**U prestonici, od 4.946 zaposlenih u javnom gradskom prevozu, njih 102 vozi autobuse privatnih prevoznika iako su odavno pregazili 65. Dok stručnjaci tvrde da slabe reflekse dopunjavaju iskustvom, sindikati upozoravaju da bi lekarske provere trebalo da budu rigoroznije.**

Incident koji se dogodio početkom septembra, kada je vozač star 71 godinu zbog pogrešnog skretanja vozio u kontra smeru Radničkom ulicom dok su mu vozila dolazila u susret, zabrinuo je Beograđane. Putnici s pravom postavljaju pitanje jesu li bezbedni u autobusima koje voze osobe u osmoj deceniji, sa usporenim refleksima, u dvomilionskom gradu, u smeni od osam sati. Ipak, propisi su jasni. Prema Zakonu o bezbednosti saobraćaja, ne postoje ograničenja, pa uz dozvolu D kategorije i važeće lekarsko uverenje vozač u javnom prevozu može da ima i 90 godina.

Zaposleni u drumskom saobraćaju u proseku imaju 55 godina, a po ugovoru o delu angažuju se i osobe u osmoj deceniji. Razlog za takvu situaciju je masovan odlazak profesionalnih vozača u evropske zemlje, gde su plate nekoliko puta veće nego u Srbiji.

Zbog rigoroznih pravila kojih se godinama pridržavaju u GSP "Beograd" i SP "Lasta" na spisku zaposlenih nema vremešnih vozača. Svi penzioneri na teritoriji Beograda zaposleni su kod privatnika. Javna je tajna da je "Strela Ub", koja drži linije ka Obrenovcu, stala tokom perioda vanrednog stanja, jer zbog krštenice nije imao ko da vozi autobuse.

Blokirao tramvaje

**ZBOG greške vozača iz Obrenovca Jovana K. (81) u ponedeljak su stajali prestonički tramvaji. Saobraćaj je bio obustavljen na dva sata zato što je ovaj vremešni vozač pogrešno skrenuo i našao se na tramvajskim šinama nasred Mosta na Adi. Vozio je šinama oko kilometar, kada su točkovi automobila upali u spojnice. Tek kada je pauk odneo vozilo, saobraćaj je bio normalizovan.**

Šoferi, koji zbog godina u penziju odu iz GSP, uhlebljenje odmah nalaze kod privatnika. Ulice poznaju, kao i sistem rada, pa ukoliko imaju važeću dozvolu i lekarsko uverenje o zdravstvenoj sposobnosti, bez problema sedaju za volan privatnih autobusa.

- Niko nema evidenciju o broju onih koji imaju više od 65 godina i koji su svakodnevno na ulicama  
- kaže za "Novosti" Nebojša Mirović iz Samostalnog sindikata, predsednik Republičkog odbora za saobraćaj i veze. - Pensioneri rade kod privatnika, a oni ih često plaćaju kešom, po dogovoru. Tako su van sistema, rade koliko hoće, a kada im ne odgovara kod jednog poslodavca brzo prelaze kod drugog. Tokom vanrednog stanja, kad je starijima od 65 bilo zabranjeno da izlaze na ulicu, nastao

je kaos u prevozu. Autobuse nije imao ko da vozi. Starijih vozača nema samo u "Lasti", GSP "Beograd", "Niš ekspresu", i u "Arivi" u međumjesnom saobraćaju, dok ih u gradskom i te kako zapošljavaju.

## KORONA VRAĆA VOZAČE U ZEMLJU

***PO procenama od prošle godine, Srbiji nedostaje oko 5.000 profesionalnih vozača. Nedostatak vozača prouzrokovao je ukidanje mnogih autobuskih linija, uz proređene polaske autobusa. Epidemija virusa korona promenila je stvari. Mnogo je šofera u inostranstvu dobilo otkaz, pa su se sada vratili u zemlju i traže posao. Tako SP "Lasta" trenutno ima 100 zahteva za prijem u radni odnos. Na listi NSZ u septembru ove godine su dva nezaposlena vozača autobusa u međunarodnom saobraćaju, dva vozača tramvaja i trolejbusa i 43 vozača autobusa.***

Mirović navodi da je problem najpre uočen u Vojvodini, kada je pre koju godinu iz JGSP "Novi Sad" u danu otišlo 70 vozača, a zatim u Beogradu. Sada penzioneri voze po celoj Srbiji, već godinama. Bezbednost putnika, ali i drugih učesnika u saobraćaju ovim je ugrožena.

- Tačno je da slabije reflekse nadomešćuju iskustvom i da zato voze sporije, ali samo do određene minutaže - ističe naš sagovornik. - Na duže relacije, u gradskom saobraćaju voze i duže od osam sati, popušta im koncentracija, hvata ih umor. I mlađi vozači posle šest sati imaju taj problem, a kamoli stariji! Za volanom su i oni sa zdravstvenim problemima.

Dešava se, tvrdi Mirović, da neko drugi da krv na analizu umesto vozača koji treba da ide na pregled, jer se ne traži lična karta na uvid. Država bi, po njemu, trebalo više da povede računa, da zabrani mogućnost da se u svakom domu zdravlja uzimaju lekarska uverenja za D kategoriju. Već da potvrde za D i E kategoriju daju samo tri, četiri ustanove u zemlji, ali i da ti pregledi budu pooštreni.

## PRED PENZIJOM 363 ŠOFERA

***PREMA podacima Sekretarijata za javni prevoz Beograda, za volanom trolejbusa, tramvaja i autobusa je 363 vozača koji imaju od 61 do 65 godina. Šofera čija je krštenica stara od 51 do 60 godina ima 1.269. Čak 1.644 vozača, koji svakodnevno prevoze Beograđane, u starosnoj je grupi od 41 do 50 godina.***

*Vozilima javnog prevoza upravlja 1.330 vozača starosti od 31 do 40 godina. Očekivano, samo 238 šofera u sistemu javnog prevoza ima manje od 30 godina.*

Prema postojećem Zakonu o bezbednosti saobraćaja, osobama starijim od 65 godina, dozvola se izdaje na pet godina, prema nalazu i mišljenju datom u uverenju o zdravstvenoj sposobnosti. Oni koji su za volanom autobusa, moraju se podvrgnuti zdravstvenom pregledu radi utvrđivanja psihofizičke sposobnosti u roku koji ne može biti duži od tri godine.

Profesor Milan Vujanić sa katedre za bezbednost Saobraćajnog fakulteta u Beogradu navodi da je kod starijih vozača najveća opasnost usporenost refleksa odnosno spora vožnja na određenim deonicama. Objašnjava da oni imaju dugo i životno iskustvo u saobraćaju, svesni su svojih mogućnosti, opasnosti i pre svega odgovornosti za volanom.

- Ipak, ako se neko sa 70 godina nađe za volanom, a nije sposoban da vozi autobus i kocka se sa životom 50 ljudi, za to najviše krivim lekare. Oni su ti koji procenjuju sposobnosti i dužni su da obaveste MUP ako smatraju da neko više ne bi trebalo da vozi. Problem nastaje i kada doktori ne napišu mišljenje, odnosno građanin nema otežavajuću okolnost za upravljanjem vozilom, a u međuvremenu se dođe do povrede ili oboljenja. Za one koji su u gradskom prevozu, lekarske kontrole bi trebalo da budu na šest meseci, kako bi bezbednost bila zagarantovana - ističe Vujanić.

## **U KORONI MANJE PLATE: Petina mladih radnika tvrdi da je zakinuta tokom epidemije**

*J. Ž. S.*

PETINI mladih radnika u Srbiji u vreme pandemije virusa korona smanjene su plate, a trećina njih radi u privatnom sektoru.

**S druge strane tek 11 odsto njih gazde su u isto vreme obradovale povećanjem zarade, pokazala je anketa Saveza samostalnih sindikata Srbije sprovedena u šest zemalja nekadašnje SFRJ.**

Za svoj posao najviše se brinu mladi Slovenci, dok one iz Srbije i Republike Srpske previše ne uznemirava porast nezaposlenosti i nejednakosti. Slično je i sa povećanjem siromaštva, dok su identičnu, najvišu zabrinutost oko gubitka posla izrazili i radnici iz Makedonije, a najnižu iz Hrvatske i Crne Gore.

Na listi problema koji mlade najviše muče su nedovoljna tehnička opremljenost za redovan posao, nedefinisano radno vreme, nepostojanje vremena za porodicu i privatne aktivnosti, otežana komunikacija sa kolegama i klijentima, povećanje troškova koje poslodavci retko kad nadoknade, povećana anksioznost zbog zabrinjavajućih vesti.

**Anketa pokazuje i da se broj zaposlenih u toku pandemije u Srbiji nije menjao, dok je do značajnog smanjenja njihovog broja došlo samo u Sloveniji i Hrvatskoj. S druge strane, prosečan nedeljni broj radnih sati u Srbiji smanjen je za gotovo pet i sa 37,6 pao je na 32,7 časova, dok je učešće mladih koji su pre epidemije radili kraće od 40 sati povećano sa 19,3 odsto na 45,5 procenata u toku epidemije.**

**Danas.rs**

Panel diskusija “Unapredimo položaj zdravstvenih radnika”

### **Za dostojanstven rad medicinara**

**Panel diskusija “Unapredimo položaj zdravstvenih radnika – ka dostojanstvenom radu”, održana je danas u prostorijama Saveza samostalnih sindikata Srbije.**

Piše: B. B.

Na ovom skupu, u okviru obeležavanja Međunarodnog dana dostojanstvenog rada, učestvovali su predstavnici Sindikata zaposlenih u zdravstvu i socijalnoj zaštiti Srbije, Ministarstva zdravlja, Saveza samostalnih sindikata Srbije i Evropskih javnih službi.

Realizovan je u okviru projekta “CAREurope poboljšanje administrativne saradnje socijalnih partnera iz EU i zemalja kandidata, garantovanje boljeg informisanja za sve upućene radnike u oblasti nege”, koji se uz podršku EU implementira u nekoliko evropskih zemalja.

Zoran Savić, predsednik Samostalnog sindikata zdravstva, informisao je prisutne o Projektu i inicijativama koje su pokrenute u oblasti upućenih radnika, a koje se odnose na negovatelje. On je istakao da je u okviru Projekta inicirano da se revidira aktuelna regulativa koja se odnosi na detaširani rad u oblasti zdravlja, nege i pomoći, te da se ista proširi na sve radnike iz ovog sektora, bez obzira da li su u pitanju upućeni radnici, ili oni angažovani po osnovu načela slobodnog protoka ljudi, saopšteno je iz ovog sindikata.

Neophodno je definisati osnovne uslove koji se moraju ispuniti kada su u pitanju ugovori o radu i angažovanju, radno vreme, naknade za rad, doprinosi, što će sprečiti situacije nelegalnog rada, ili rada “na crno” u oblasti zdravstva i pružanja usluga nege i pomoći. Na skupu je zahtevano i da se ponovo razmotri zabrana zamena upućenih radnika u ovoj specifičnoj oblasti nege i pomoći, budući da ova vrsta socijalnih usluga ne može da podleže maksimalnom periodu od 18 meseci, kako je utvrđeno revidiranom Direktivom.

Prisutni su upoznati i sa evropskom regulativom u oblasti upućivanja radnika radi pružanja usluga, pre svega Direktivom iz 1996. godine, zatim tzv. Direktivom o izvršenju iz 2014. koja se pre svega odnosi na informisanje i jačanje uloge socijalnih partnera, te najnovijom revidiranom direktivom 957/2018 EU, koja je trebalo da se transponuje u nacionalna zakonodavstva do 30. jula 2020. Razlozi za reviziju Direktive bili su neusaglašena nacionalna zakonodavstva, zloupotreba odredbi, te presude Evropskog suda pravde.

U diskusiji je ukazano na razne zloupotrebe kao što je postojanje box firmi – “firmi sandučića”, odnosno fiktivnih poslodavaca koji upućuju radnike na rad u inostranstvo, koji nemaju adekvatnu dokumentaciju i u pitanju je rad “na crno”, a problemi se jave kada se dogodi povreda na radu ili dođe do deportovanja radnika. Navedeno je da su npr. inspekcije otkrile slučaj sa šest takvih firmi u prostoru na 36 kvadrata, i to od istog vlasnika.

Nedostaju informacije i često se ne zna kakva je sudbina radnika koji odlaze, da li su u pitanju upućeni radnici, koji kasnije nastavljaju da rade kao agencijskih radnici, zaposleni preko agencija, da bi na kraju završili kao samozaposleni. Poslednjih godine govorilo se i o pravom egzodusu radnika, posebno u sektoru zdravstva, ali pouzdanih podataka nema ni putem tzv. sertifikata o dobroj praksi, koje izdaje Lekarska komora, niti u evidencijama NSZ, ili Ministarstva zdravlja, saopšteno je iz Saveza samostalnih sindikata.

## **Neophodni bolja informisanost i transparentnost**

Učesnici skupa su se založili za bolju saradnju socijalnih partnera, kao i inspeksijskih organa kada je u pitanju upućivanje radnika na rad u inostranstvo, veću dostupnost i transparentnost u informisanju sindikata i upućenih radnika, upoznavanju sa aneksima njihovih ugovora o radu, te posebno izgradnju

мапе синдиката на транснционалном нивоу којима радници могу да се обрете, умрежавањем, формирањем канцеларије за брзе одговоре где ће моћи одмах да се реагује путем информисања о правима на матерњем језику или прослеђивањем инспекцијским органима, који су надлежни за тачке контроле у области упућивања радника.



## **Иста права за све здравствене раднике у Европи**

Извор: Танјуг

Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије је заједно са колегама из земаља ЕУ послали допис Европској комисији у коме се тражи ревизија директива, како би се омогућила иста права здравственим радницима који долазе из иностранства са запосленима у матичној земљи.

**БЕОГРАД:** Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије је заједно са колегама из земаља ЕУ - Немачка, Пољска, Шпанија, Бугарска и Румунија послали допис Европској комисији у коме се тражи ревизија директива, како би се омогућила иста права здравственим радницима који долазе из иностранства са запосленима у матичној земљи.

То је, на данашњој панел дискусији "Унапредимо положај здравствених радника", рекао председник Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије др Зоран Савић. "У допису смо навели да детеширани радници који раде из других земаља у одређеној земљи морају да имају иста права као и њихови радници из матичне земље, затим да се побољша контрола послодаваца који крше законе", навео је Савић.

Он је појаснио да из Србије скоро да нема деташираних радника, јер највећи број здравствених радника одлази самостално на рад у иностранство. "Колеге из иностранства се жале да немају исти третман као радници у земљи пријема. Због тога смо у оквиру овог пројекта покушали да утичемо на измену европских законодавних оквира, да радници имају исти третман", нагласио је он.

Највећи број страних здравствених радника је у Немачкој и најчешће долазе из Пољске и Шпаније. Најчешће се жале на дужину радног времена, немају гарантовану минималну зараду, немају гарантовану дужину годишњег одмора, што би требало да буде у складу са директивама ЕУ.

Колико здравствених радника је отишло из Србије у иностранство не постоје прецизни подаци. Савић каже да имају само процену Фискалног савета који каже да је од 2015- до 2018. године око 6.000 здравствених радника отишло у иностранство. "Последње две године тај број се знатно смањио захваљујући напорима Министарства здравља, захваљујући побољшању услова рада, обезбеђењу савремене опреме. Запослен је и већи број здравствених радника, само ове године више од 4.500", навео је Савић.

Напомиње да данас у иностранство више одлазе медицинске сестре него лекари, јер је у земљама ЕУ већа потражња за пружањем здравствене неге.

Панел дискусија организована је у оквиру пројекта "Побољшање транснационалне административне сарадње између земаља чланица ЕУ и земаља кандидата ради побољшања приступа информацијама за деташирање раднике у сектору здравства", који финансира Европска комисија.

## ПОЛИТИКА ONLINE

### **Radnici Fijata na novom plaćenom odsustvu**

**KRAGUJEVAC** – Proizvodni radnici fabrike Fijat Krajsler automobili Srbija u Kragujevcu, koji su u oktobru radili samo tri dana, ponovo su od danas na plaćenom odsustvu.

Oni će na odsustvu biti do 20. oktobra, kada je planiran nastavak proizvodnje automobila „500 L”, rečeno je Beti u sindikatu „Nezavisnost” u FCA. Predsednik tog sindikata Zoran Stanić je rekao da su radnici o tome obavешteni juče i da nije bilo objašnjenja o razlozima novog prekida proizvodnje.

Kako je istakao, za vreme odsustva proizvodnih radnika uobičajeno će raditi zaposleni u administraciji.

Prema rečima Stanića, oni koji rade primaju istu platu kao i radnici koji ne rade, što je, kako je ocenio, nelogično.

Radnici FCA koji su na plaćenom odsustvu primaju 65 odsto zarade.

U oktobru je fabrika FCA u Kragujevcu proizvodila automobile samo tri dana, od 6. do 8. oktobra.

Prethodno su radnici iz proizvodnje bili od 18. septembra na plaćenom odsustvu.

Proizvodnja automobila je bila obnovljena početkom septembra, posle kolektivnog letnjeg odmora i plaćenog odsustva od 20. jula.

### **Рекордно ниска незапосленост младих – 20,7 одсто**

Премијерка Србије Ана Брнабић изјавила је данас да је на крају другог квартала ове године незапосленост младих била 20,7 одсто, што је, каже, рекордно ниска незапосленост код те категорије грађана до сада.

Истакла је да је пре шест година незапосленост младих била чак 51,1 одсто.



„Србија и даље има огроман проблем са незапосленошћу младих. Међутим, крајем другог квартала ове године незапосленост младих дошла је до 20,7 одсто и то је рекордно ниска незапосленост”, рекла је Брнабић, јавља Танјуг.

Истиче да је то показатељ да се држава посветила младима, да остану у земљи и имају посао.

Брнабић каже да незапосленост младих опада у континуитету и изнела податак да је крајем 2018. износила 29,1 одсто, крајем 2019. године 25,5 одсто, а сада 20,7 одсто.

„Незапосленост младих континуирано опада и то је јако добро”, поручила је Брнабић и додала да држава ни тим резултатом није задовољна и да ће наставити са политикама за запошљавање младих.